

Izboja vsaki dan

tudi ob nedeljah in praznikih ob 5. uri, ob ponedeljkih ob 9. uri zjutraj.

Posamične številke se prodajajo po 3 avš (6 stotink) v mnogih tobakarnah v Trstu in okolici, Ljubljani, Gorici, Kranju, Št. Petru, Sežani, Nabrežini, Sv. Luciji, Tolminu, Ajdovščini, Postojni, Dornbergu, Solkanu itd.

Cene oglašev se računajo po vrstah (široke 73 mm, visoke 24 mm): za trgovinske in obrtne oglase po 20 stot.; za oglasne, zahvalne, poslanice, oglase denarnih zavodov po 50 stot. Mala oglasila po 3 stot. beseda, najmanj pa po 10 stot. — Oglase sprejema in-eradni oddelk uprave „Edinost“. — Plaćenje se izključno le upravi „Edinost“.

Edinost

Glasilo političnega društva „Edinost“ za Primorsko.

V edinosti je moč!

Naročnina znaša

za vse leto 24 K., pol leta 12 K., 3 mesece 6 K. — Na naročbe brez dopolne naročnine se uprava ne ozira. Vsi dopisi naj se pošiljajo na uredništvo lista. Nefrankovana pisma se ne sprejemajo in rokopiši se ne vračajo. Naročnino, oglase in reklamacije je pošiljati na upravo lista.

UREDNIŠTVO: ul. Giorgio Galatti 18. (Narodni dom). Izdajatelj in odgovorni urednik STEFAN GOJINA. Lastnik konsorcijski list „Edinost“. — Natisnila tiskarna konsorcijski list „Edinost“ v Trstu, ulica Giorgio Galatti št. 18.

Poštno-branilačni račun št. 841.652.

TELEFON šte. 1157.

Iz Hrvatske.

Zagreb, 9. marca 1906.

Že par tednov vlada politično mrtvilo na obzorju naše domače politike. Aktivnih vprašanj je sicer mnogo, ki čakajo rešitve, ali letargija naših voditeljev odlaga aktivnost njihovo na boljše čase ter čaka na primerni čas. Absolutizem na Ogrskem ne izvršuje pri nas nikakih utisov: razmere naše se mirno razvijajo istakotno kakor do sedaj. Ljudje plačujejo dalje svoj davek, naš ban je nadalje ban, a oblast kraljevskega komisarja se ne razteza na Hrvatsko. Ko je kdo prečital vse to, mislil si bo, da smo mi Hrvatje najsmrečnejši ljudje na svetu. Ali temu ni tako, ker, četudi nam sedanjim izven zakonski položaj na Ogrskem ne škoduje, pa nam se manje koristi. Kajti, mej tem, ko Madžari ne plačujejo davka, ga pa plačujemo mi in pošiljamo nadalje 55% svojih prihodkov na Ogrsko.

Za to ne dobivamo seveda nikakih povračil od skupne vlade, ker ta tira na dalje svojo politiko zanemarjanja Hrvatske: 80 milijonov kron vlada v investicije na Ogrskem, siromašna Hrvatska pa ne dobiva niti vinjara. Mej tem ostajo naše ceste neurejene in neprehodne, naše reke zanemarjane in neplodne — sploh se pri nas niti reke ne regulirajo, niti ceste ne gradijo. In kako naj bi, ko v ta namen ne dobivamo od skupne vlade niti novčiča, a tistih 450.000 kron, ki jih naš avtonomni proračun izkazuje za gradnjo cest, se upotrebljujejo za vse drugo, nego pa v določeni namen. Evo, sedaj se zopet bliža spomlad, ko bo po naših krajih kopnel sneg in nam narasteta Sava in Drava. In ker jim tok ni reguliran, poplavlja naše kraje, uničita setev in provzročita našemu kmetu ogromne škode. Ni čudo, da nam ob takih razmerah narod trpi lakoto ter zapušča svojo dedovino, da si drugod išče virov zaslužka.

In kako smo nehoti zapadli zopet v pesimistična razmotrivanja; vendar se ne smemo preveč oddaljevati od političnih dogodkov. Kakor sem vam že povedal, je Banffyjev list razzaljivo pisal o Hrvatih in posnel ga je v tem tudi list grofa Tisze. O tem poslednjem smo rekli že zadnjikrat, da se pošten človek ne more in ne sme ozirati na njegova izvajanja. Da njegov list imenuje reško konferenco „hrvatsko komedijo“ in da blebeče nekaj o „jugoslovanskih aspiracijah“, temu se ne čudimo, ker se moremo nadejati boljega od lista, ki mu je Tisza gospodar. Naši madžaroni se seveda popolnoma strinjajo z listom Tisze: le to jim ni prav, da je v članku govorila tudi o njih in ne na posebno pohvalen način. Banffyjev list je pisal mnogo huje in zato so nekateri člani „starješinstva hrvatske i srpske zajednice“ poslali Koštu pismo z vprašanjem, da-li on odobrava to stališče Banffyjevega lista. Košut je odgovoril, da se ne strinja in da ni smeti polagati važnosti v to, kar piše Banffy, ker ta da je bil vsikdar odkrit neprijatelj Hrvatske in Hrvatov. V ostalem ne treba, da bi nas bolela glava radi pisanja Banffyjevega. Ta človek je itak že odigral svojo sramotno vlogo, pak ga danes, po njegovem izstopu iz vrst madjarske koali-

cije, s preziranjem vsprejema vse javno mnenje Ogrske.

Potem, ko je doživel svoj polom, je hotel ta človek sedeti na dveh stolicah: hotel je biti opozicijski in fejevarevski! Ali obsedel je med dvema stoloma na tleh in danes ga ni v vsej Ogrski človeka, čegar ime bi bilo žalostnejša spomina, nego je Banffyjevo. In prav mu bodi, kajti človeku, ki hoče igrati vlogo v političnem življenju, treba, da je iskren. Spletkarjem Banffyjevega kova ni mesta med iskrenimi.

Morda nikjer nimajo odvetniški koncipijente slaberega položaja, nego ravno pri nas v Hrvatski. Mladi človek, ki je dovršil pravne nauke in je že več let koncipijent ne more dobiti mesta, ker ni v vladni milosti. Ti ljudje imajo familio, postajajo sivi kakor koncipijenti, ali — ako so opozicijski — pravijo o njih odločilni faktorji, da so „politično nekorektni“ in zastojni je vse prosjačenje za stallum! Ne dobijo ga, pa če bi šli tudi vsakega četrtka v deputacijo k banu. Nasprotno pa kdo drugi z manje sposobnosti, pa tudi če ni niti dve leti se koncipijent, če le ima kako vplivno osebo na vladi za protektorja in se ne meša v politiko, ali če plača svojemu protektorju par tisoč kron, je gotov, da dobi stallum, pa naj mu tudi popolnoma manjkajo vse kvalifikacije. To je veliko zlo in zahteva po uvedbenju svobodnega izvrševanja odvetništva po dovršenem koncipijentstvu — kakor je to pri vas v Avstriji — postaja od dne do dne močnejša in bi se moralo čim prej zadostiti tej zahtevi.

Občinske volitve za mesto Zagreb so razpisane na 15., 16. in 17. t. m., torej nas le še teden dni ločuje od tega vevlačnega dogodka. Na volišče stopajo štiri stranke: v prvem in drugem vol. razredu madžaroni, a proti njim organizirano nezavisno meščanstvo, a v tretjem „čisti“ in naprednjaki s socialisti. Kakor je videti torej, bodo imele naše občinske volitve povsem političen karakter. Katera struja da zmaga, to se ne more vedeti, ali to se vidi že doslej, da bo borba na teh volitvah huda in strastna. Naša želja je, da bi zmagoval nezavisno meščanstvo in da se zavleče zopet na upravo glavnega mesta klika madjarska z Mošinskih ali Amrušem na čelu.

Volilna reforma in Italijani.

Predčerašnjim je poslanska zbornica nadaljevala prvo čitanje predloge o volilni reformi. Do besede sta prišla italijanska poslanca Pitacco in Verzeznassi. Za danes se hočemo nekoliko pobaviti z izvajanjem tega poslednjega, ki se je trudil z dokazom, da bi bili goriški Italijani silno oškodovani po Gautschevi volilni reformi. To se pravi: ni se mnogo trudil, ker si je zelo komudno priredil svojo nalogo. Prišel je po svojem načinu do zaključka, da je številna razlika med slovenskim in italijanskim prebivalstvom na Goriškem prav za prav malenkostna, dočim je svota davkov, ki jih plačujejo Italijani, veličansko večja, nego ona, ki jo plačujejo Slovenci. In poleg tega je goriški poslanec visoko dvigal zastavo... furlanske kulture in je

o tem izustil duhovito sentenco, da deset volov so podobni eden drugemu, desetero ljudi pa ne. Torej po vsej pravici — Verzeznassiji bi morali goriški Italijani imeti več poslancev nego pa Slovenci. (Po g. Verzeznassiji — pravem čutu bi bilo morda najpravičnejše, če bi Slovenci ne imeli... nobenega).

Kar se tiče številnega razmerja, naj nam izvoli g. Verzeznassi odgovoriti, je-li med 141.000 in 80.000 res tako mala razlika? Če si ne zna izračunati sam, pa naj poprosi kacega bosopetnika iz kake furlanske ljudske šole, ki mu gotovo izračuna, da je 81.000 le nekoliko več nego polovica od 141.000!! Že po Gautschevem načrtu bi prihajalo kacihi 47.000 prebivalcev na enega slovenskega in le kacihi 40.000 na enega italijanskega poslanca!! Menimo, da je že tu veliko preveč uvaževana tista fiktivna davčna moč in tista kultura, s katero Verzeznassi in družba mečejo pesek v oči drugim ljudem, ki ne poznajo kulturnih razmer v deželi.

Tudi s tisto davčno silo Italijanov uganjajo gospoda drzen švindel. Mi bi lahko g. Verzeznassija na kratko absolvirali s konstatacijo, da temeljni princip volilne reforme je ravno ta, da vsaki državljan pride do svoje politične pravice in da se ima nehati razlika med tistimi, ki plačujejo direktni davek in tistimi, ki nosijo še večje breme indirektnega in — krvnega davka! Gospod Verzeznassi pa previdno jaše le starega, nemodernega in neoliberalnega konja direktnih davkov, s čemer pa tudi sam primerno taksira tisto tako naglaševano navdušenje italijanskih poslancev za splošno in enako volilno pravico!!

Ali tudi z direktnimi davki delajo gospoda falzificirane račune. Kar plačuje na pr. mesto goriško, to je po njihovem sam italijanski denar. Temu nasproti pa stoji dejstvo, da ima mesto goriško svojo gospodarsko pozicijo vsaj po 70% zahvaliti svojim gospodarskim zvezam s slovenskim delom dežele. Kar si Gorica pridobiva od furlanskega dela prebivalstva, od tega bi plačevala saporabotarsko malo davka — direktnega in še manje indirektnega.

To nam potrdi vsakdo, kdor pozna Gorico. Ponavljamo: kar imajo Goričani, pa bili še taki irredentisti, blagostanja, od katerega plačujejo direktni davek, je po veliki večini vzrastlo iz slovenskih žepov. Se v več meri velja to glede indirektnega davka. Kdor se je kedaj mudil v Gorici — posebno pa ob tržnih dneh — ve, da občevalni jezik po prodajalnah in gostilnah je skoro izključno slovenski, ker furlansko prebivalstvo zelo malo prihaja v Gorico in še to skoro nič ne troši. In če se uvažujemo dejstvo, da je Gorica sama po lepem delu slovensko mesto, da se Slovenci vedno bolj utrjujejo trgovski in obrtni in s tem tudi številno množo, (o čemer priča najbolj „Gospodskaja ulica“, ki dobiva od dne do dne očitneje slov. lice), potem se le vidimo, kakovo veliko laž govore Italijani, ako ves davek, ki ga plačuje Gorica, prištevajo k ital. „davčni moči“, iz katere bi hotel sedaj g. Verzeznassi kovati nove italijanske mandate in nove italijanske privilegije.

setorico panjev je zmogel najrevnejši osebelek. Dandanašnji žalibog čebeloreja vedno bolj pojema. Deloma je že res, da primanjkuje nekdanje tečne paše, še resničnejše pa je, da se dandanašnji že strd in vosek izgovljava umetnim potom in tako vedno bolj odpada potreba čebeloreja. Nekdaj ni bilo tako.

Prišli so časi — nikdar jih ne zabim — ko sva tičala po cele dneve v čebelnjaku, in tudi ko je prigradnjala teta Mica, prigrvarjajoča k kosilu, ni naju spravila ven.

Čebelnjak je stal konec hiše pod košato hrusko. Tu sva bila gospodarske izključno ded in jaz in gorje mu, kdor bi nepoklican stopil tu-sem. Pamitive čebelice so dobro poznale svojega gospodarja in tudi mene so se kmalu privadile. Tu je bila tudi najina šola: lične gospodarske in druge knjige so napolnjevale prostor za panji. Vsak rod je imel svoje ime. Tu sva imela: Prleke, Vipavce, Kitajce in Japonce.

Bilo je spomladi in čebele so rojile. Prav to leto sem bil pri birni in postavljaval sem se mogočno. — „Oče, pustite, da jaz vlovim roj!“ — „Ne bodi siten, otroče, saj še jih jaz komaj, kako boš pa ti!“ — „Vlovim jih, vlovim prej ko vi: vi oče ste star, jaz pa sem mlad in gibčen. Vi se niste učili telovadbe, jaz se je pa!“ — „Pa naj bo: pa da se mi pazi!“ — Roj je sel na hrusko, jaz pa avbo na glavo, pa hajdi na drevo. „Drsk, rsk!“ in meni se je vtrgala veja pod nogami, — z glavo ob deblo, čebele po meni! — „Francček, Francček, kaj delaš, kaj ti je, beži beži!“ je skakal ded okolo mene,

Zaključujemo z vsklikom, s katerim je poslanec Biankini kvitiral drzne pretenzije Verzeznassija: „Kje pa ostane potem splošna in enaka volilna pravica?“

A ta politični princip, dragi Verzeznassi, je ravno, ki se ima uvesti z volilno reformo ter odpraviti krivične privilegije — ne izključivši italijanskih!!

Srbska ministerska kriza.

Kralj Peter si prizadeva na vse možne načine, da se čim prej sestavi energično ministertvo, ki bo jamčilo za to, da se pravočasno sklene z Avstrijo trgovinska pogodba, da se najme novo posojilo in da se na novo oboroži vojska za vsako potrebo.

Naši mandati.

(Dopis iz Celovca).

„Katoliško politično in gospodarsko društvo za Slovence na Koroškem“ zadnji čas jako pridno deluje. Zadnje nedeljo bilo je kacihi 10 zborovanj za splošno volilno pravico, prihodnjih jih bo spet toliko. Kranjski Slovenci nas puščajo na cedilu; toraj si moramo pomagati sami.

Samo to je neumevno, kako se naši vođe potegujejo samo za 2 mandata, ko imamo pravico na 4 mandate. Saj je lani „Mir“ izvrstno dokazal, da je nas Slovencev na Koroškem še 145.000: če torej na 380.000 Korošcev pride 10 mandatov, tedaj potem imamo mi Slovenci pravico na 4 mandate. To si lahko zračuna vsaki otrok. Ta neumna ponižnost, zaradi katere se nam Nemci že dolgo smejejo, naj bi jo vzel vrag! Nič bi ne rekli, ko bi vsaj zahtevali 3 mandate! Saj je to že več, nego ponižno. Lemiš, Riese in Walcher gotovo ne bodo za nami nosili mandatov, če jih ne zahtevamo sami. Če zahtevamo 4, nam dajo 3 ali vsaj 2, če pa sami le 2 zahtevamo, potem dobimo komaj jednega.

Razdelitev, ki bi jo mi morali zahtevati bi bila: Okraj Šmohor (občine Brda, Gorice, Štefan, Blače) s 5000 preb., Podkloster 8000 preb., Trbiž 7000 prebivalcev. Beljak (občine Bekstajn, Zilja, Bernberg) 7000 preb., Rožek 9000 preb., skup 36.000 preb., to bi bil I. okraj; II. okraj bi tvorili okraji Borovlje 10.000 preb., Železna Kapla 5000 preb., Celovec (občine Vesca, Zrelc, Grobštajn, Trdnjaves, Hodiše, Kotmarovec, Kriva Vrba, Bličevce, Tiboljica, Šmartin, Šmihel, Medgorje, Hotmanje, Poroc, Radiše, Skofiče, St. Tomaž, Zihpolje, Bitrinj) 25.000 preb., skup 40.000 prebivalcev. Potem okraji Velikovec 15.000 preb., Plibrk 22.000 preb., Dobroves 11.000 prebivalcev in občine Mostič (okraj Svinec) in Labud in Trabrč 6000 preb., skup 54.000 preb., to bi bil III. okraj.

Od nemških krajev, naj bi se Kotiče in nemški del Šmohora pridelil Špitalu, od katerega naj bi se okraj Sovodje pridelil okrajema Milštad in Trg: St. Paternjan pa naj se zveže z nemškim delom beljaškega okraja! Okraj St. Vid naj se zveže z nemškim delom celovskega okraja, okraja Sv. Hema in Breže

ali prekasno: čebele so me bile že pošteno obdelale.

Teden dni sem ležal, opikan in zatekel. Ded pa mi je stregel se svojo veliko, neminljivo ljubeznijo. Kunal je rože, namakal vanje rute in jih pokladal na moja lica; ko pa sem ozdravil, me je oštel ostro a dobrohotno. Bilo mi je resnično žal tega prestopka, porojenega iz mladostne lalkomiselnosti. Ker videti deda jeznega ali žalostnega, mi je rezalo srce. Prav jezen sem bil nekoliko časa na te preklicane čebele: še le po dolgem času so se mi zopet priljubile.

Še sem prihajal pozneje na dedov dom in prva pot je bila k čebelah pod hrusko. Čebelnjak je stal kakor svoje dni, pod plodno, košato hrusko. Kakor svoje dni so brencale čebele in lenarili troti. Otvoril sem panj. In marljive delavke so gradile svoj dom in obkrožale svojo kraljico kakor nekdanj. Vosek in strd sta mi prijetno ščemetala nos. Vse po starem ali — starega očeta ni bilo, pa ga ni bilo....

Omahnil sem na klop, glava mi je postala težka, srce se mi je stiskalo, misli pa so se zatapljale v moje spominov.... Od cerkvice sv. Katarine sem so se prizibali glasovi zvonjenja. Mehko in otožno so doneli na uho.... Isti zvonovi kakor nekdanj in vendar vse drugi; vse drugi, ker ni deda Andreja, da bi razgalil glavo in glasno zamolil. Ker ni deda Andreja, vodnika mojih mladih dni, solnce mojega življenja....

(Pride še.)

PODLISTEK.

Spomini na deda.

Spisal Franjo Krašovec.

Ko sem bil jaz deček, bil je že odložen cerkovniško službo, popravljal pa je še pridno ure, vezal knjige in se pečal se strugarstvom. Hiša, kjer je meznaril je bila za moje deške dobe že izgubila prvotno obliko: je prezidana je bila in povečana. S pristedenimi novci je kupil ne daleč proč od sv. Mihaela malo posestvo, postavil lično hišico in malo stajo. Tu je živel petero ljudi: stari oče, njegova hči Mica in njen mož Jurij ter njiju otroka Edij in Ivanka. Stari oče je bil vdovec, žena mu je umrla na mojem domu. Ne morem si misliti starega očeta brez njegovega ličnega domovja. Tu je delal: pisal, čital, žagal kolesca za ure, strugaril, vezal knjige in tu je tudi umrl. Brez dela ga nisem videl nikoli. V bližnji trg pod smihelskim hribom bilo je samo pol ure: a pot je bila strma in utrudljiva. Hišica je bila na ličnem solčnem brdu. Brdo je viselo, in da je bil zavlekel močan plaz, ponesel bi jo bil v dolino proti šumeči teki. A bdeče oko dedovo je zapazilo vsako razpoko o ilovnatem vinogradiču nad hišico: ktero je prepletel zemljo z prlovimi plotovi in nevarnost je bila odstranjena. Hišica je bila mala, skoro premala za pet ljudi. Na zapadni in južni strani je bilo po dvojje malih

pa s Starim dvorom in Svincem. Potem bi imeli:

Slovenski volilni okraji:

- 1) Podkloster-Rožek 36.000 prebivalcev
- 2) Borovlje 40.000 "
- 3) Velikovec 54.000 "

Nemški volilni okraji:

- 1) Mesto Celovec 25.000 prebivalcev
- 2) Spital 52.000 "
- 3) Beljak 32.000 "
- 4) Trg 34.000 "
- 5) Celovec okolica 36.000 "
- 6) Breže 35.000 "
- 7) Volšperk 38.000 "

To bi bila prilično pravična razdelitev, kateri bi se Nemci nikakor ne mogli upirati.

Dogodki na Ogrskem.

Ogrska v finančnih stiskih.

„Budapesti Hirlap“ je priobčil senzacionalni članek, v katerem pravi, da je Ogrska vsled dolgotrajne krize prišla v veliko finančno zadrego. Vlada je že potrosila vso gotovino, kar jo je bilo v državni blagajni, a največji udarec za vlado je pa, da iz čisto madjarskih krajev, kjer plačuje največ davkov, prihaja najmanjše dobrovoljnih davkov.

Maročanska konferenca.

Dopisnik „Voss. Zeitung“ poroča iz Algecirasa, da je nade, da pride do sporazuma glede bančnega in policijskega vprašanja ter da bo konferenca prihodnji teden zaključena.

Drobne politične vesti.

Nadvojvoda Fran Ferdinand odpotuje v inozemstvo. „N. Wiener Tagblatt“ poroča, da odpotuje nadvojvoda Fran Ferdinand s svojo soprogo knežjino Sofijo Hohenberg za dlje časa v inozemstvo: najprej da se podasta na Francosko ter da se ustavita nekoliko časa tudi v Parizu.

Pogoji Romunske za poravnave sporaz z Grško. Kakor znano, se mudi sedaj grški kralj Jurij na Dunaju, kjer skuša potem avstrijske vlade vplivati na romunsko vlado, da bi se poravnal grško-romunski spor. Romunska je baje tozadevno stavila Grški nastopne pogoje: Odstreniti je treba grške bande iz Makedonije; patrijarh mora na podlagi sultanovega irade pripoznati Kucovlahe, ki se bodo zamogli v svojih cerkvah posluževati romunskega jezika; v jamstvo, da bo patrijarh te pravice spoštoval, se ima imenovati Kucovlaški škof v eni makedonskih škofij.

Turčija in ameriške Združene države. Kakor poročajo iz Carigrada, je porta odbila zahtevo Združenih držav glede priznanja vseh ameriških misijonov, ki se nahajajo v raznih mestih turške države. Zbog tega se zdi, da se spor še ne potroši. Združene države izjavljajo, da ne odnehajo od svojih zahtev.

Škof Bonomelli je, kakor javljajo iz Rima, odpotoval od tamkaj, ne da bi bil vsprejet od papeža v avdijenci. Papež mu je pa sporočil, da ostane v njegovi milosti in da ne pride njegova stvar pred tribunal sv. inkvizicije.

Domače vesti.

Shod slov. volilcev III. mestnega razreda. Shod se je vršil minuli petek zvečer v gledališčni dvorani „Narodnega doma“. V svojem otvoritvenem govoru je naglašal dr. Rybář, da se naša stranka kakor taka doslej navadno ni udeleževala volitev v mestnem razredu. Par poskusov je sicer bilo, ali vspehi so bili majhni. Sedaj pa se vprašuje splošno, kako nastopijo slovenski volilci III. razreda. To je vsled reklamacij sedaj najmočnejši razred. V volilni borbi za ta razred nastopijo sedaj tri stranke: gospodovalna ali kamoristična, socialno-demokratska in nova tako imenovana „partito popolare“. Mi Slovenci bi morda tudi ne delali grde figure, če bi nastopili kakor samo svoja stranka. Mej uslužbenci, ki so sedaj zadobili vol. pravico, je velik odstotek Slovencev. Ali nam ni do tega, da bi naša volitvah manifestirali in demonstrirali svojo narodnost, ampak želja naša je, da bi III. razred poslal v mestni svet može, ki bi stali v opoziciji in vršili kontrolo, da bi bila opozicija močnejša, nego doslej, ko so jo vršili le okoličanski zastopniki. Tako stanje, kakor je bilo doslej, ko je le 6 Slovencev bilo v opoziciji, je težko in nezdružljivo, kontrola skoro nemogoča. Navadno so Slovenci principijelno izključali iz odsekov delegacije, a ravno tam je prilika za kontrolo. Zadnjič so bili sicer izvolili po kakega Slovence v kak malopomenben odsek, v delegaciji pa tudi sedaj ni nobenega opozicijskega. To je nezdružljivo, kajti plenarne seje mestnega sveta so le za javnost, za čitatelje „Piccola“, prava juha pa se kuha v delegaciji. **Naš namen je torej, da pride v mestni svet opozicija, ki si bo znala izvojevati pravice opozicije.**

Naš položaj je zelo težaven in namena našega ni lahko doseči z ozirom na tisto določbo mestnega statuta, po kateri na volitvah ne treba absolutne, ampak zadošča relativna večina. S to določbo moramo računati in bi morale računati tudi druge opozicijske stranke. Če pojdejo vsaka za se v boj, se go-

tovo zgodi, da bodo skupno imeli večino volilcev, a izvoljeni bodo večdar kandidacije sedaj gospodovalne stranke. Letos pa imamo še poseben razlog, da želimo da pride v mestni svet čim močnejša opozicija. Pustulat širokih mas, volilna reforma na podlagi splošne volilne pravice, prodere gotovo tudi v naš mestni svet. Pol. društvo „Edinost“ se v polni meri zaveda važnosti momenta. Ravno zato je skličalo ta nocojšnji shod, da vsakdo pove, kar misli, da ne bo pozneje kakih očitaj.

Na to je dr. Slavik v daljšem govoru označil stališče pol. društva „Edinost“ ozirom na tretji mestni volilni razred. Naglašal je, da so sedanje volitve najvažnejše, kar jih je bilo doslej. Vlada je predložila parlamentu volilno reformo. Led je prebit. Ta reforma najde svojo pot v deželne zbornice. A kaka bo ta reforma v našem dež. zboru, če ostane v zbornici vse pri starem? Tega ne treba praviti. Potem gotov ne vstreže opravičenim zahtevam širokih mas, ampak prikojena bo tako, da bo vstrezala le vladajoči stranki. Zato moramo poskrbeti na teh volitvah, da ne bo samo ta stranka odločevala, ampak da pride v zbornico tudi opozicija, ki naj prinese vanje nove krvi — kontrole. Ako pride v mestni zbor močna opozicija, se bo stvar vršila drugače se bo debatiralo, razkrivalo in bo to nekaka dobra šola tudi za javnost. Tako opozicijo pa more dati le III. razred. Proti vladajoči stranki nastopajo sedaj socialno-demokratska stranka in partito popolare. Mi se ne izrekamo ne za eno, ne za drugo. Mi hočemo le, da pride opozicija v mestni svet in dež. zbor. Če bosta 2 listi, se bodo glasovi cepili, a rezultat bo — zmaga „Patrie“. Da se to prepriči, treba da zmaga ena ali druga opozicijskih strank; ker pa to ni mogoče, treba, da prideti v mestni svet — obe! Mi hočemo se svojim današnjim sklepom vplivati, da se združita za eno kandidatno listo. Združeni zmagata gotovo. Če pa ne, se mi ne moremo vezati z nobeno stranko iz zelo tehtnega razloga, **ker nič ne vemo, katera je v resnici močnejša in kateri bi mogla eventualno z našo pomočjo zmagati. Če bi se slučajno zvezali s šibkejšo in propadli žnjo, bi trpeli škodo le mi, ker bi si nakopali sovražstvo stranke, ki je močnejša. Mi bi morali plačati kazen. Zato stavljamo pogoj, da se obe opozicijski stranki zjedinita na eno listo.**

Na to so se — kakor smo že včeraj omenili — oglašali razni govorniki po vrsti. Mej temi hočemo na kratko omeniti le nekatere.

G. Kalister se je izrekel za to, da se slovenski volilci združijo s partito popolare. Govornik je povdarjal, da ima ta stranka že toliko zagotovljenih glasov, da ima največjo nado do zmage.

G. inž. Živic je menil, da naj se brez-pogojno ne vezemo z nikomur. V listo mora priti tudi naših ljudi.

G. Kopač je v daljšem stvarnem in mirnem govoru odgovarjal gospodu Kalistru, rekši, da partito popolare je neka izsiljena stranka, ki se je doslej vedno kompromitirala in ki jo nikdo ne smatra za resno. Govornik priznava, da ima pol. društvo „Edinost“ prav, da je previdno. Ali pomisli naj, kako dobro bi bilo za Slovence, ako bi prišlo v mestni svet 12 resnih in pametnih opozicijskih. In socialisti so vedno resni opozicijski. Potem je dokazoval govornik, da ima socialno-demokratska stranka boljše šanse nego partito popolare. Zato naj Slovenci socialno-demokratski stranki pripomorejo do zmage. (V istem zmislu je govoril g. Kopač še enkrat pozneje.)

Na to so se menjavali razni nazori, potem pa se je ponavljala želja, da bi bilo tudi nekoliko Slovencev prišlo med kandidate. Na vse te prigovore, pomisleke in želje je reagiral dr. Rybář v daljšem govoru. Naglašal je posebno, da tu ne gre za to, da bi se zjedinit programi, da bi katera stranka kaj popustila. Tudi njemu je program socialno-demokratske stranke bolj simpatičen, ker je bolj jasan. Ali opozarja še enkrat na tisto nesrečno določilo statuta glede načina volitve. Danes nočemo izraziti ne simpatij ne antipatij, ampak mi smo označeno svoje stališče zavzeli radi nejasnosti položaja. Odločno pa smo proti temu, da bi zahtevali od te ali one stranke naj vzame tudi gotovo število naših kandidatov v svojo listo. Kake ljudi bi mogli ali hoteli vsprejeti. Odločnih getovo ne. Če bi deli n. pr. v listo kake pronisrane može a la Gregorin Slavik, bi s tem le kompromitirali dotično stranko in jej škodovali, ker bi dali gospodovalni stranki povoda za krik: „Glejte s kom se vežejo! Italijanstvo je v nevarnosti!“ In marsikateri omahljivec, ki bi bil morda sicer glasoval proti, bi potem glasoval za gospodovalno stranko. Če bi torej mi določili kake svoje kandidate, morali bi le take brez prave narodne barve — nekako limonado. Ti pa bi nam ne koristili, ker bi jim nedostajalo odločnosti. In mogli bi navstati delikatni položaji, ko bi nam še škodili. Zato apeliramo znova na opozicijski stranki, naj se združita na eno listo in naj tako vsaka vsaj nekaterim svojim pripomore v zbornico. To naj bi uvaževala tudi socialistična stranka in naj bi pomislila, da sila kola lomi. Če ne pride do združenja ostane pol. društvo — kakor tako pasivno: vendar dobe volilci morda še kako direktivo.

Inž. Živic je menil, dane treba ravno, da so naši kandidati doktorji. Drugi so tudi sposobni.

Dr. Rybář je odgovoril, da on ni hotel naglašati sposobnosti dra. Slavika in Gregorina, ampak je hotel reči, da ljudi s tako narodno odločnostjo ne bi hotela in tudi ne mogla vsprejeti med svoje kandidate, ker bi si s tem gotovo škodilo. Nikdo ne dvomi na tem, da je med gg. uradniki mnogo velesposobnih mož. Ali ni jih, ki bi se mogli in smeli eksponirati se svojo narodno odločnostjo.

Na to je dal dr. Rybář na glasovanje že včeraj prijavljeno resolucijo dra. Slavika, ki je bila vsprejeta v vsemi proti enemu glasu.

Število mestnih volilcev, ki so vpisani za predstoječe mestne volitve v imeniku volilcev, je nastopno: V I. razredu 461 volilcev, v II. razr. 362, v III. razr. 3973, v IV. razr. 2511 skupno 7307. — V okolici: v prvem volilnem okraju 651, v drugem 372, v tretjem 398, v četrtem 470, v petem 453, v šestem 393, skupno 2737. — Vseh volilcev v mestu in v okolici je 10.044.

Politično društvo „Edinost“ v Trstu priredi danes dne 11. t. m. ob 11. uri predp. volilni shod v prostorih „Gospodarskega društva“ (pri vdovi) v Rojnu.

Vabljeni so vsi volilci okraja Rojana, da se polnoštevilno udeležijo.

Volilne komisije za okoličanske volilne okraje. Mestna delegacija je z odobrenjem c. k. namestništva za okoličanske volilne okraje povodom predstoječih občinskih volitev določila nastopne komisije:

Prvi okoličanski okraj: Predsednik dr. Hektor Ricchetti, namestnik Lorenco Bernardino; zaupniki: Valerij Demarchi, Josip Grizon, Josip Pavlica pok. Josipa, Josip Sanein pok. Josipa; namestniki: Andrej Bizjak pok. Matija, Tomaž Čac pok. Tomaža, Edvard Košuta pok. Josipa, Ivan Sanein Ivanov.

Drugi okraj: Predsednik dr. Ferruccio Cimadori, namestnik dr. David D'Osimo; zaupniki: Ivan Gerdon pok. Andreja, Anton Purič pok. Lovrenca, Josip Roje pok. Antona, Friderik Vannino; namestniki: Blaž Ferluga pok. Antona, Josip Jelusič pok. Josipa, Josip Petaros pok. Antona, Ivan Čok pok. Ivana Marije.

Tretji okraj: Predsednik inž. Konstantin Doria, namestnik dr. Ernest Spadoni; zaupniki: Matej Gustinčič Jakobov, Fran Kermec pok. Antona, Josip Levič pok. Antona, Ivan Marija Senica pok. Andreja; namestniki: Fran Černigoj Franov, Jurij Derman pok. Sebastijana, Ivan Ferfolja pok. Karola, Anton Negode Antonov.

Četrti okraj: Predsednik: dr. Feliks Venezian, namestnik Kamilo Depiera; zaupniki: Ivan Marija Ferluga Andrejev, Jakob Gasparo, Peter Parisi, Anton Šepič; namestniki: Josip Ferluga pok. Ivana, Ivan Micheluzzi pok. Josipa; Ivan Petelin pok. Josipa, Anton Pogorelec pok. Andreja.

Peti okraj: Predsednik dr. Alfred Zanolla, namestnik Oskar Ravasini; zaupniki: Anton Danev pok. Antona, Jušt Grgič Stefanov, Anton Kralj pok. Mateja, Ivan Ražem pok. Andreja; namestniki: Anton Milkovič pok. Antona, Anton Ražem pok. Josipa, Rok Sosič Matejev, Luka Vidal pok. Gasperja.

Šesti okraj: Predsednik dr. Alfonz Valerio, namestnik Leopold Vianello; zaupniki: Andrej Bogatec pok. Antona, Anton Kapun pok. Luke, Anton Danev pok. Luke, Jakob Tence Jakobov; namestniki: Josip Košuta Antonov, Marin Luksa pok. Frana, Tomaž Regent pok. Martina, Ivan Terčak pok. Josipa.

Sprememba v predsedništvu primorskega višega deželnega sodišča. Včerajšnja „Wiener Zeitung“ je objavila, da je na lastno prošnjo umirovljen dosedanji predsednik višega dež. sodišča v Trstu dr. Edvard vitez Kindinger in da mu je tem povodom podeljen red železne kroze I. razreda, novim predsednikom višega dež. sodišča v Trstu da je pa imenovan dr. Adalbert Gertscher, dosedanji predsednik višega dež. sodišča v Zadru.

Dosedanji predsednik višega dež. sodišča v Trstu tajni svetovalec dr. Edvard vit. Kindinger je bil rojen leta 1833 v Milanu. Leta 1855. je stopil v službo, leta 1876. je postal svetovalec dež. sodišča na Dunaju in v istem letu je bil imenovan višim državnim predsednikom v Inomostu. Leta 1884. je postal predsednik okrožnega sodišča v Trentu, odkoder je bil 1891. pozvan k najvišemu sodišču na Dunaj. Predsednikom višega dež. sodišča je bil Kindinger imenovan leta 1906. Dne 3. okt. 1899. je postal v ministerstvu Clary pravosodni minister, a po odstopu Clary-ja se je povrnil v Trst na svoje mesto.

Novi predsednik višega dež. sodišča v Trstu, tajni svetovalec dr. Adalbert Gertscher je bil rojen leta 1846. v Trziču na Gorenjskem, gimnazijske študije je izvršil v Novem mestu, juridične pa na Dunaju. Po izvršeni sodni praksi je bil več let sodni adjunkt v Postojni, potem državnega pravdnika namestnik v Celju in okrajni sodnik v Mariboru. Potem je postal svetovalec dež. sodišča v Ljubljani, pozneje predsednik okrožnega sodišča v Celju, viši državni pravdnik v Trstu. L. 1896.

ga je grof Gleichspach pozval v pravosodno ministerstvo kakor ministerjalnega svetovalca, januarja 1898. je postal dr. Gertscher generalni odvetnik in v istem letu je bil imenovan predsednikom višega dež. sodišča v Zadru. L. 1900 je postal tajni svetovalec.

Dr. Adalbert Gertscher je nenavadno sposoben sodni uradnik, ki je zmožen slovensčine, hrvaščine in italijansčine ter strogo objektiven.

Šolsko vprašanje v Brjah. Pišejo nam: Ze skozi mesec dni vlada tišina in nič ni čitati po časopisih o pripravah za italijansko šolo v Brjah. Ali tudi nikdo se ne gane, da bi nam pripomogel do slovenske enorazrednice. Govoril sem že z nekaterimi odličnimi osebami, ki vplivajo pomirovalno in tolažijo ljudi, češ: počakajte še nekoliko, stvar bo rešena in vi dobite slovensko šolo. Slično piše tudi „Primorec“ od dne 8. febr. in zaključuje svoj članek tako lepo, da se človek mora udati in zaupati.

In tudi res zaupajo sedaj naš župan in občinski odborniki in pričakujejo, da se da, kar žele in za kar prosijo ter da se ljudstvo reši iz sedanjega nesrečnega položaja.

Ali doslej — čakajo zastoj! Tam ne kje leži kup naših prošelj, ki so se ponavljale leto za leto. Da bi se že enkrat našel kdo, ki bi te prošnje prevrnil, jih ogledal in izgovoril končno svojo sodbo, je-li potrebno ali ni, da se ustanovi pri nas šola-enorazrednica. Slovenski rodoljubi in slavne šolske oblasti, čujte: še je čas, da vam ne preteče pot Lega nazionale! In ne mislite nikar, da hočem jaz le strašiti z Lego! Stvar je resna. Kmalu bi mogel biti tu trenutek, ko si Lega ustanovi tu svoje zavetišče — žrelo, v katero bodo zahajali naši otroci. In tedaj bodo morda debelo gledali tudi izvestni prvaki v tukajšnji bližnji okolici, ki se nam sedaj posmehujejo. Naj vedo, da že leži na našem županstvu prošnja, sestavljena na italijanskem jeziku s prilogo popisanih otrok, 49 po številu. Če ne bo skoro rešitve, pojde prošnja v Trst.

Iz Devina nam pišejo od dne 8. t. m.: Tukaj se bo v nedeljo dne 11. t. m. vršilo posvetovanje zaradi ustanovitve gospodarskega društva „Narodni dom“. Vabijo se vsi rodoljubi, da se polnoštevilno udeležijo te za Devin tako važne ustanovitve. Posvetovanje se bo vršilo v „Občinskem domu“ ob 3. uri popoldne.

Ni treba povdarjati, kako važna postojanka da je za nas Devin in zato je treba na vse možne načine braniti to našo posest, da ne pride tujcem v last. A to store vrli Devinci tudi in izlasti s tem, ako se na gospodarskem polju združijo v krepko organizacijo.

Nekaj senzacionalnega. Deželni odbor istrski je storil senzacionalen korak: pri-silil je svojo drago hčerko, občino rovinjsko, v prisilno iztirjevanje 29-odstotne doklade za šolske takse in v pokritje bolnišniških stroškov. Če se je že deželni odbor v Poreču čutil primorane v ta korak, potem mora biti občinska uprava v Rovinju zares — divna!

Iz Gradca smo prejeli to-le brzobjavko: „Triglav“ in „Zarja“ nastopata v podružnici (Ciril-Metodijevi?) skupno proti radikalcem. Bajese z družita v eno društvo. (Slovenske homotije poganjajo kaj čudne mehurje. Op. ured.)

Gozd v plamenu. Gospod Julij Minzi, ki je v službi pri trdnici Facanoni & Comp., je včeraj popoldne ob 5. uri in pol, nahajajoči se pri sv. Andreju, kjer ima delo omenjena trdnica, videl, da na Opčinah gori. Telefoniral je takoj gasilec, ki so nemudoma šli na Opčine z enim gasilnim vozom. Prišli do obeliskov, so gasilci zapazili, da gori gozd kaka dva kilometra od obeliskov proti Kontovelu. Šli so takoj gasiti, a še le po 2. in pol uri trajajočem napornem delu se jim je posrečilo, da so ukrotili ogenj, ki se je bil jako razširil. Zgorelo je 20.000 štirjaških metrov gozda, in sicer 2000 borovcev.

Nesreča v pulskem arzenalu. Mino-lega tedna sta se prigodili v pulskem arzenalu dve hudi nesreči. Na vojni ladiji „Cesaria Elizabeta“ je pal delavec Puchar z višine 14 m in je oblezel mrtev na mestu. Na vojni ladiji „Nadvojvoda Karl“ pa je počila veriga od sidra in je težko ranila več oseb. Nekemu delavcu sta bili zlomljeni obe nogi. Ponesrečenci so očetje mnogoštevilnih družin.

Kam je šla? 11-letna Franciška Žvane je stanovala pri svoji sestri Mariji poročeni Brandac, v ulici Calvola št. 14. V četrtek v jutro je šla Franciška kakor običajno v šolo, a se ni več vrnila domov. Deklica govori le slovenski.

Ukraden voziček. Predvčerajšnjim je neznan tat odpeljal voziček trgovca z vinom Filipa Ivaniševića. Ivaniševićev težak je bil namreč pustil za par minut voziček pred hišo št. 11 v ulici di Torre bianca, a ko se je vrnil, ni več našel voziča.

Ni bila tatvina. Predvčerajšnjim smo poročali, da je g. Aleksandro Mihronijo neznan tat na Corsu ukrad iz žepa knjižice kreditne banke „Union“, na katero knjižico je imel g. Mihroni vložnih 6000 kron. No, to ni bila tatvina, ker je g. Mihroni knjižico le izgubil iz žepa. Našla jo je pa neka deklica, ki jo je potem nesla na policijo.

Angleži v Dalmaciji. Kakor javljajo z Dunaja, bo v tem letu veliko angleško društvo potovalo po Dalmaciji v svrhu proučevanja dežele. Društvo se bo mudilo v Dalmaciji nad 20 dni.

„Škrata“ je izšla 10. številka z zanimivim gradivom.

Koledar in vreme. Danes: Herakli in Son; Onimir: Radoja. — Jutri: Gregor Veliki, pa-pet; Sudislav; Božana. — Temperatura večeraj: ob 7. uri popoldne + 14° Celcius. — Vreme večeraj: lepo.

Društvene vesti in zabave.

Društvo „Narodni dom“ v Trstu naznanja, da je večja dvorana „Narod. doma“ oddana za sledeče dneve: 17. t. m. bo predstava in ples vojaških častnikov, 18. t. m. bo predstava „Dramatičnega društva“.

Posebno se pa opozarja sl. občinstvo, da bo v nedeljo 1. aprila umetniški koncert slav. slovarskega virtuozu Ondrička. Vspored in podrobnosti tega koncerta se objavijo svojačasno.

Gospodarstvo.

Banka „Slavija“.

Minolo leto 1905. prinaša zopet dokaz o razvoju življenjskega zavarovanja pri tem slovenskem zavodu, ki častno izvršuje svojo važno narodno-gospodarsko zadačo. „Slavija“ je postala ne samo največji slovenski zavarovalni zavod, temveč spada vsled svoje mo- gočne rasti tudi med prve zavarovalnice sploh.

V letu 1905. ji je bilo podanih 8437 življenjskih oglašil na zavarovani kapital K 23.619.740.—, od katerih je bilo izgotovljenih 6992 zavarovalnih pogodb na kapital K 19.508.440.—; zavarovalnine pa je bilo v tem letu plačane K 4.610.957.25 st. Kapitalov zavarovanih na doživetje in smrt je bilo izplačanih K 1.741.548.25 st., za čas obstanka banke v vseh oddelkih pa nad K 87.000.000.

Kakor vzajemni zavod razdeljuje banka „Slavija“ svojim članom ves dobiček in jim ga je izplačala leta 1905. nad K 200.000.—, vsem pa dosedaj že nad K 1.600.000.—. Znameniti napredek banke „Slavije“ je raz- viden tudi iz fondov in rezerv, ki so dosegli pozornost vzbujajočo višino K 34.000.000.— in nudijo članom popolno varnost v vsakem slučaju. Posebno pa je radostno, da se naj- više vrste našega občinstva čim dalje s tem večim zaupanjem obračajo do tega domačega zavoda, in da razumevanje za življenjsko za- varovanje dosega pri nas ono veliko za- nimanje, kakor v vseh drugih kulturnih de- želah.

Vina na Ogrskem

se je v minolem letu pridelalo 3.470.410 hektolitrov, od tega je bilo belega 2.215.169 hektolitrov.

Darovi.

Moški podružnici sv. Cirila in Me- todija v Trstu so podarili Mohorjani v Ko- priči znesek 10 K. Tej svoti sta dodala gg. J. K. in X. po 1 K. skupaj 12 K.

Ta denar se nahaja pri upravi našega lista.

Razne vesti.

*** Nadvojvoda Oton.** Z Dunaja poro- čajo, da se je stanje nadvojvode Otona po- slabšalo; vendar da ni za sedaj nikake nevar- nosti za njegovo življenje.

Posledice odprave kolportaze na Ogrskem. Z odpravo prodajanja časopisov po ulicah in javnih lokalih trpi največ de- lavstvo. Na tisoče razprodajalcev listov je sedaj brez kruha. Nekateri listi so morali prenehati, a mnogi so morali zmanjšati stroške, to je skrajšati material v listu, zato je že sedaj mnogo stavev brez dela. A ogrska vlada žuga sedaj, da zabrani izdajanja celo nekaterim večim opozicijskim listom, s tem bi se število brezposelnih delavcev se povečalo.

Brzobjavne vesti.

Grški kralj Jurij.

DUNAJ 10. Grški kralj Jurij je ob 8. uri 25 min. dopoldne odpotoval na Reko.

Francoska ministerska kriza.

PARIZ 10. Sarrien je imel danes z ne- katerimi parlamentarci raznih strank, izlasti z Bourgeoisom in Poincare-om razgovore ter priobči jutri predsedniku Fallieresu, če vsprej- me mislijo, da sestavi novo ministerstvo.

PARIZ 10. Sarrien je vsprejel mislijo, da sestavi novo ministerstvo ter si zagotoviti tudi podporo Bourgoisa in Poincare-ja. Sarrien nadaljuje svoja pogajanja.

PARIZ 10. Predsednik Fallieres je da- nes vsprejel Sarriena in potem Bourgoisa, s katerim je imel Sarrien razgovor. Oba držav- nika sta bila pri predsedniku na obedu.

Italijanska zbornica.

RIM 10. Zbornica je z 255 glasovi iz- volila posl. Biancherija za predsednikom. 77 gla- sovnic je bilo praznih. Izvolitev je bila vspre- jeta z živahno pohvalo.

Grozna nesreča v rudniku. Pogreša se 1204 osebe.

PARIZ 10. V premogovniku v Corrieresu se je dogodila velika eksplozija plinov, ki je odtrgala vse lesene odre ob vhodu v jamo, vsled česar se je na raznih krajih podsula zemlja. V zbornici je katastrofa provzročila veliko žalost. Ob 3. uri popoldne je minister notranjih stvari prejel brzobjavko, da je rešeno

veče število rudarjev, ne da bi se označilo število.

LENS 10. Govori se, da je v Corrieresu ponesrečilo 1000 rudarjev.

LENS 10. (Ob 5. in pol uri popoldne). Kakor se je sedaj konstatovalo, je danes slo v rudnik 1795 rudarjev. 591 jih je zopet iz- šlo, tedaj se jih pogreša 1204. Sodi se, da je vsak poskus za reševanje brezuspešen. Strah in obup prebivalstva je nepopisen.

Novi predsednik graškega nadsodišča.

DUNAJ 10. „Wiener Zeitung“ je pri- občila, da je ministerjalni svetovalec v pra- vosodnem ministerstvu dr. Avgust vit. Piet- reich imenovan predsednikom višega deželne- ga sodišča v Gradcu.

Maroška konferenca.

MADRID 10. Po sklepu zbornične seje je ministerjski predsednik Moret izjavil, da je gotovo pričakovati, da izvrši konferenca v Al- gecirasu svoja posvetovanja v treh dneh.

† Evgen Richter.

BEROLIN 10. Danes ob 4. in četrt uri zjutraj je umrl državni poslanec Evgen Richter.

Položaj v Uruguayu.

MONTEVIDEO 10. Cenzura je odprav- ljena, politični klubi so zopet odprti in časo- pisi zopet izhajajo.

Krvavi izgredi v Samosu.

CARIGRAD 10. Na otoku Samos je na- stal krvav volilni spor. Število žrtve ni še znano. Gibanje je naperjeno tudi proti knezu Vithynosu.

Poplava.

MINSK 10. Reka Svisloč je izstopila ter poplavlja mnogo ozemlja. Doslej je že deset cest pod vodo. Valovi so odnesli več mo- stov.

Novi japonski odposlanec v Petrogradu.

PETROGRAD 10. Danes je došel sem- kaj novi japonski odposlanec Motono.

Trgovina.

Borzna poročila dne 10. marca.

Tržaška borza.

Napoleoni K 19.12—19.15, angleške lire K — do —, London kratak termin K 240.60—240.80, Francija K 95.65—95.80, Italija K 95.65—95.75, italijanski bankovci K —, Nemčija K 117.45—117.60, nemški bankovci K —, avstrijska e notna renta K 99.65—99.95, ogrska krona renta K 94.95—95.25, italijanska renta K —, kreditne akcije K 671.— 673.—, državne železnice K 673.25—675.25, Lombardi K 124.50 126.50, Lloydove akcije K 683—793—, Srečke Tisa K 331.75—335.75, Kredit K 496— do 483.—, Bodenredit 1880 K 302.— 310.—, Bodenredit 1889 K 302.— 310.—, Turške K 149.— do 1.1.— Srbske — do —.

Dunajska borza ob 2. pop.

Državni dolg v papirju	101.20	d-nes
— srebru	101.10	101.10
Avstrijska renta v zlatu	117.95	119—
— v kronah	99.90	99.90
Avstr. investicijska renta 3 1/2 %	90.95	91.—
Ogrska renta v zlatu 4 %	113.10	113.10
— kronah 4 %	95.05	95.10
— 3 1/2 %	85.90	85.95
Akcije nacionalne banke	1633—	1634.—
Kreditne akcije	672.—	671.—
London, 10 Letr.	240.50	240.50
100 državnih mark	117.42	117.52
20 mark	23.49	23.49
20 frankov	19.12	19.14
100 ital. lir	95.75	95.80
Cesarski cekini	11.30	11.32

Parizka in londonska borza.

PARIZ. (Sklepl.) — Francoska renta 99.90, italijanska renta 105.40, španski exterior 94.95, akcije otomanske banke 647.—. Menjice na London 251.50.

PARIZ. (Sklepl.) Avstrijske državne železnice —, unificirana turška renta 95.37, avstrijska zlata renta 100.10, ogrska 4 % zlata renta 95.05, Länderbank —, turške srečke 143.25, parizka banka 15.78, italijanske meri- donalne akcije —, akcije Rio Tinto 16.94. Trdna.

LONDON. (Sklepl.) Konsolidiran dolg 90. 1/2, srebru 29.—, Lombardi 5 1/2 %, španska renta 94 1/2, ita-

lijanska renta 104 1/2 %, tržni diskont 3 1/2 %, menjice na Dunaju —.—. Miro.

Tržna poročila 10. marca.

Budimpešta. Pšenica za april K 16.60 do K 16.62, rž za april K 13.62 do 13.64, ven za april od K 15.56 do 15.58 koruza za maj K 13.72 do K 13.74.

Pšenica: ponudbe srednje, povpraševanje malen- kostno, tendenca ugodnejša. Prodaja 10.000 meterskih stotov, za 5 stotik višje. Druga žita nespremenjeno. Vreme: veter.

New-York. (Otvorjenje). Kava Rio za bo- doče dobave. Stalno, za 5 do 10 stot nižje. Prodaja: 13.000 vreč.

Havre. (Sklepl.) Kava Santos good average za tekoči mesec 47.75, za marec 48.25 Stalno.

Hamburg. (Sklepl. pop.) Kava Santos good average za marec 39.—, za maj 39 1/2 %, za september 40 1/2 %, za december 40 1/2 %. — Miro. — Kava Rio navadna loco 29—41, navadna realna 42—43, na- vadna dobra 44—46.

Pariz. Rž za tekoči mesec 15.50, za april 15.50, za maj-junij 15.75, za maj-avgust 15.75 (mirno). — Pšenica za tekoči mesec 23.95, za april 23.85, za maj-junij 23.75, za maj-avgust 23.45 (stalno). — M ka za tekoči mesec 30.30, za april 30.50, za maj-junij 30.55, maj-avgust 30.55 (stalno). — Repično olje za tekoči mesec 54.75, za april 54.75, za maj-avgust 56.—, za sept.-dec. 56.50 (mlačno). — Spirit za tekoči mesec 39 1/2 %, za april 39 1/2 %, za maj-avgust 39.—, za september-dec. 35 1/2 %, (mirno). — Sladkor surov 85° usn nov 20 1/2 %, —21 1/2 %, (mirno), bel za tekoči mesec 25.—, za april 25.—, za maj-avgust 25 1/2 %, za oktober-januvar 26 1/2 %, (trdno), lat miran 56.—56.50 — vreme: lepo.

Tovarna pohištva

Aleksander Levi Minzi

ulica Tesa št. 52. R (lastna hiša).

ZALOGA:

PIAZZA ROSARIO (šolsko poslopje).

Cene, da se ni bati nobene konkurence.

Sprejemajo se vsakovrstna dela tudi po posebnih načrtih.

Ilustrovan cenik brezplačno in franke

MALI OGLASI.

Mali oglasi računajo se po 3 stot. besede; mastnotiskane besede se računajo enkrat več. Najmanjša pristojbina 40. stotnik. Plača se takoj.

Trgovina z jestvinami in kolonijalnim bla- gom Leopold Žgur (ulica Po- ste 5). Blago na izbero. Sprejema ožposiljanja. Pri- poroča se sl. občinstvu. (221)

Ivan Nasutti TRST (ulica Nuova št. 14, Palača Salem). Trgovina s kuhinjsko opremo z emailirane in litega železa, glinastih posod in steklenine.

Dekle mlado, pošteno, čvrsto, se sprejme takoj v službo. Ulica Giovanni Boccaccio 2, III. desno. (256)

Conversations Lexikon celi (17 knjig) je na prodaj po jako nizki ceni; obrniti se na „Inseratni oddelek“ „Edinosti“. (257)

Kravi dve lepi, 6 pa 7 let stari, s teleti, krotki in izdatni molznici, dobri tudi za vožnjo. sti na prodaj v Senožecah št. 81. (265)

Trtni cepilni stroj za suho cepljenje do- bro ohranjen z vsemi pripadki proda kmetijsko društvo v Vipavi. Kupec naj se oglasi pri g. Antonu Uršcu v St. Vidu. (272)

Javna zahvala.

Podpisana si štejem v prijetno dolžnost izraziti javno, prirčno zahvalo veleučnemu g. dru. Man- diću, kateri mi je rešil življenje s tem, da me je z Njemu lastno učenostjo in spretnostjo ozdravil od nevarne dolgo trajajoče bolezni.

TRST, 10. marca 1906.

Margarita udovala Majcen.

Restavracija Findig

z vrhom — Trst — ulica Cologna 11 — Trst

Plzensko in Dreherjevo pivo

Nemška ter italijanska kuhinja

KEGLJIŠČE

Zaloga jamčeno pristnih vin, s prodajo na debelo in drobno za družine.

G. Findig.

ZAHVALA.

Za mnogobrojne dokaze srčnega sočutja povodom britke smrti naše ljubljene matere oziroma stare matere gospe

Terezije Suša

roj. Delak

kakor tudi za tolažilne obiske in obilno spremstvo k večnemu počitku izrekaajo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem najiskre- nejšo zahvalo.

SENOŽEČE, 8. marca 1906.

Žalujoči ostali.

FONDO CORONEO

blizu gledišča „Minerva“

ELEKTRO BIOSKOP

gledišče za senzacionalne žive predstave, tehnično najpopolnejše proizvajanjem električnega motorja. — Ravnatelj in lastnik Karol F. Lifka.

Prvo in najvažnejše podjetje te vrste z naloženo glavico 70.000 K.

Največja priredba do sedaj obstoječa za električno razsvetljavo in za kinematografske predstave, katero se more prevažati. — Delovanje na paro močno 40 konjskih sil.

XV. Razpored

počenši s soboto dne 10. marca do petka 16. marca:

1. „Odhod in prihod ledolomilca BAJKAL“ na Bajkalskem jezeru. — 2. „Medved in straža“. — 3. „Faust v peklu“. — 4. „Začarani kandidat ženitoe“. — 5. „Vila črnih sten“. — 6. „Nemogoča ločitev“, komičen prizor v 7 slikah. — 7. „Zločin družega“ ali „deček spozna morilca“, velika drama v 7 slikah. — 8. „Neprijetno iznenađenje“.

PREDSTAVE VSAKI DAN:

Ob nedeljah in praznikih ob 3., 4., 5., 6., 7. in 8. uri. Ob delavnikih ob 6., 7. in 8. uri. Vsa ponedeljek in petek „Pariski večeri“ ob 8. uri 15 min samo za odrasle moške.

CENE ZA VSTOP:

I. mesto 60 st., II. mesto 50 st., III. mesto 30 st. Vojaki 20 st. Dečki pod 10 let v spremstvu z odraslimi plačajo za I. mesto 40 st., za II. mesto 30 st., za III. mesto 20 st.

TOVARNA OBUVALA MÖDLING

TRST

Corso 29

Telefon št. 1191.

Ni zvišala cen, kajti ista ne kupuje ne iz prve in iz druge roke marveč jih izdeluje v lastni tovarni ter jih prodaja brez posredovanja.

101 podružnica v Avstro-Ogrski, Nemčiji in Srbiji.

Obuvala za moške

Priložnostna partija

Amer kanski čevlji najfin. po gl. 7.—

črn z elastiko	gld. 2.90
» s trakovi	» 3.25
» » oscarja	» 4.50
» » najf.	» 5.50
» » 1/2 lak.	» 5.50
» » celi lak.	» 6.—

Obuvala za ženske

črni z elastiko	gld. 2.60
» s trakovi	» 2.90
» z gumbi	» 3.25
rumeni s trakovi	» 2.90
» z gumbi	» 3.25
črni s trako i oscarja	» 3.90

Nizki čizmi od blaga s podplati in usnjatimi petami po 75 novčičev.

Komaše od usnja za hribolazce, lovce in avtomobiliste; galoše ameriksanske iz gome: voščila najfin. za chevreau po 25 novčičev

• • • • • škatljica. • • • • •

Nizki čizmi chevreau črni za ženske po gl. 3.75

Priložnostna partija.

Najfiniji čizmi, chevreau črni s trakovi ali gumbi, za ženske po gl. 5.—

Tovarna, sladščičarna in tovarna biškotov Vinko Škerk

TRST — ulica Acquedotto št. 15 — TRST
(vle a-vle Kavarne Centrale)

Podružnica ulica Miramar št. 13
Vsaki dan 3-krat svež kruh. Moka vsake vrste in najboljših mlinov po najugodnejši ceni. Izvrsni biškoti, toliko navadni, kolikor tudi finiji; spe ijaliteta biškotov za čaj in druge potrebe. Posiljam na deželi s poštnim povzajem od 2 kg naprej. Razpolagam tudi z veliko izbero najfinjših bonbonov in čokolade najslajšane z najfinjšimi likeri. Specialiteta kruh iz kumpirja. Vsa krovstva i likerji in čokolade; bonboni, ruski in kitajski čaj. Svoji k svojim.

Čudo v ceno!

500 komadov samo za gold. 1-85.

Ena krasna zjamčeno dobro idoča precizijaka ura na 36 rmi tek s pozlačeno veriico 1 krasna špila s ponar. biseri, kravato, 1 pozlačen prstan s ponar. kamnom za gospode ali dame, 1 krasna garnitura zumbor iz 3% double zlata za manšete, ovrtnik in prsa, 6 platnenih žepnih rut, 1 jako lepa žepna pi-alna oprava, 1 krasno žepno ogledalo v škatlici z glavnikom, 1 lepo dišeče toaletno milo, 1 vez. be-leznica, 12 razglednic slavnih umetnikov zadnjega stoletja, 72 angl. pisalnih peres in 395 raznih reči, ki so v hiši neobhodno potrebne. Vse skupaj z ura, ki je sama toliko vredna, stane le gold. 1-85. Posilja na povzetje ali predplačilo.

H. SPINGAEN, Krakov št. 43.

Kdor naroči 2 zavitka, vdobi v dar 1 lep žepni nožič na dve rezili, pri več kot 2 zavitkih se priloži vsakemu po 1 tak nožič. Za kar ne ugaja se denar takoj povrne.

Mejnarodno spedijsko posredovanje

Caro & Jellinek

Trst ul. Romagna št. 2 Trst.

TELEFON št. 1027

Podružnice: Dunaj, Budapešt in Lvov.

Zastopstva na vseh glavnih trgih tu- in inozemstva.

Se priporoča za preskrbljenje seljenj s zaprtimi blazinjenimi vozovi za pohištvo toli v mestu koli v tu- in inozemstvu.

Pakovanje za prevoz po morju.

Posebno ugodni pogoji za vojaške osebe in državne uradnike.

Podiljatve vsake vrste po stalni nizki prevoznini.

Proračuni brezplačno.

Radi odhoda!

Podpisani urar v Sežani vabi vse one, ki imajo pri njem kako uro v popravu, da blagovolijo isto dvigniti do dne 12. marca 1906. (semanji dan).

Ob enem naznanja, da bo omenjenega dne prodajal po najnižji ceni še ono malo blaga, ki mu še ostaja.

Bogomil Pino.

AVGUST ŠTULAR

ul. Gioachino Rossini 24 (zraven sv. Antona novega)

priporoča sl. občinstvu, vojaškim in civilnim krogom bogato opremljeno

krojačnico

Bogata zaloga tu- in inozemskega angleškega blaga in vseh v krojaško obrt spadajočih predmetov. Delo precizno, cene zmerne. Naročbe se izvrše točno in se dostavljajo na dom. — Unanje naročbe se sprejemajo vsak čas in se točno izvrše. Ukusni kroj, kakor tudi solidno, trpežno delo in izvrstno blago.

Prosim, zahtevajte franko

cenike in vzorce najboljših štajer-kih lodrov za go-pade in g spe za lov, gojzde in turistiko ter o vsem modne a blagu za go-pade in de-ke, vršnike, suknje, od najnižjih do naj-finjših kakovosti od reelne, znane prve in največje-eks-portne trdke
VINCENC OBLACK
c. kr. dvornega zalagatelja sukna, Gradee, Murgasse št. 928.

Prodajalnica jestvin in kolonijalnega blaga

Mateja Kocjan

ulica Pi-caroi vogal ulice Petronio.

Izber svinjine, sira, moke, riža, sočinja, kave, sladkorja, olja, kisa mli svec; vse blago paze vrste po cenah, da ni bati tekovanja.

GLAS.
V bogatej zalogi pohištva
Em. Ehrenfreund
(prej Jesi)
ulica Nuova 24 (pritličje)
daja novo in rabljeno pohištvo po konkurenčnih cenah v najem.

Najboljše šivalne stroje

po kron 65

z dveletnim jamstvom pošilja

JOSIP EGGER

Zaloga biciklov

TRST — trg pred vojašnico 3 — TRST

Drogerija
Gustavo Marco
ulica Giulia šte. 20.
Droge, barve, pokost, petrolej, čopiči, ščetke, mila, parfumi itd. — Zaloga šip in steklenin.

Grand Prix svetovna razstava Pariz 1900.

Kwizdov korneuburški prašek

za krmljenje živine
dijet. sredstvo za konje
govedino in ovce.
Cena: 1 škatlica K 1-40
1/2 škatlice s -70
Nad 50 let v mnogih hlevih v rabi proti medlosti, slabi prebavi za zboljšanje mleka in zlatveji množini mleka
Pristen sč. zvrsten stoječi varstveno značko
Iustrovani cenik gratis in franko. — Vsakdanje razpošiljanje se vsi iz glavne zaloge
Fran Iv. Kwizda
c. kr. avstro-ogrski, kr. romunski in knež. bolgarski zalagatelj, okrožna lekarna, Korneuburg pri Dunaju.

NUNTIA

Ravnateljstvo podružnice za Trst, Reko, Primorsko in Dalmacijo
ulica S. Sebastiano št. 2 — TRST — ulica S. Sebastiano št. 2

P. n. gospod!

Čast nam je javiti Vašemu Blagorodju, da smo otvorili podružnico gori imenovane vknjižene terdke „NUNTIA“ za desinficiranje stanovanj in ladij na podlagi c. kr. patente Zarevica, ter, z obzirom na higijenične in zdravstvene namene, kojim sledimo, opozarjamo najbivše Vaše Blagorodje, naj blagoroli spominjati se tega našega podjetja.

Podprti se spričevali, ki so nam jih izdale pripoznane zdravniške avtoritete in ki se tičejo desinfekejskega postopanja uredenega po posestniku patente, doktorju zdravilstva Aleksandru pl. Zarevica, čiji sistem je bil odlikovan z nagrado na vseh razstavah higijene, — ne dvomimo, da bo Vaše Blagorodje posevečalo našemu podjetju, ki je edino te stroke v teh krajih, zaželjeno in b ugovoljno vpoštevanje.

Z odličnim spoštovanjem

Ravnateljstvo

podružnice NUNTIA za Trst, Reko, Primorsko in Dalmacijo.

Vsemu za umetnost se zanimajočemu občinstvu uljudno naznanjam, da sem v poletnem salonu restavracije Pilsen v Trstu, ulica Torrente št. 12

otvoril razstavo briljantnega slikarstva

Razstava zastopa iz Berolina izhajajočo

pozornost zbujaajočo iznajdbo

na polju slikanja na blago, žamet, svilo, sukno, platno, les, steklo, ilovico, usnje itd. in je tako čudovitega učinka in lepih efektov, kakor jih more proizvesti samo briljantno slikanje.

Ta iznajdba ki obenem tudi popolnoma nadomešča vezilno slikanje, aplikacijo in otvarja damam docela novo torišče ročnih del najodličnejše baže, ki se lahko nauči brez vsakega prejšnjega znanja da more vsaka dama že v najkrajšem času si najlepše stvari brez nabave strojev napravljati sama.

Razstava bo samo kratek čas cdprta od 9. dop. do 6. pop.

Vstopnina 20 nvč.

Obilnega obiska prosi uljudno z odličnim spoštovanjem EDVARD UBACH.

Najboljši in najpopolnejši

V gostilni „All' Aurora“

pianino

se kupi najcenejše za takojšnje plačilo ali tudi na najmanjše mesečne obroke, tudi za provincije, samo naravnost od tvorničarja

HENRIKA BREMITZ,

c. kr. dvornega zaločnika

v Trstu, ulica Giovanni Boccaccio šte. 5.

Katalogi in kondic. gratis in franko.

TRST — ulica Torrente

koncertuje vsaki večer

„Žensko tamburaško društvo“

v hrvatskih narodnih nošah

Vstopnina prosta. Postrežba točna

Cene zmerne.

Novo lepoto, novo mladost in novo ljubkost

zadobite in ohranite naravnim potom. Biti, postati in ostati lepa, to si prizadeva in želi vsaka dama. Mi Vam nudimo sredstvo:

Pristne ameriške tablice „Axa“ prof. Williamsa, ki jih radi njihove posebne sestave ni možno p prejeti, prekose vsa druga sredstva za negovanje kože.

Prof. Williamsa pristne ameriške tablice Axax delajo v svoji priprosti, diskretni in prijetni uporabi kožo zametasto, gibčno in blastično, dajajo jej posebno nežen kolorit ter naravno blisčobo popolnega zdravja in jo delajo sposobno, da pronadja vsak vremenski upliv. Najnežnejša koža je zavarovana proti vročini, vetru in dežju, in ne šk dujejo jej soleni žarki, ako se jo neguje s tablicami Axax nastopi že po dveh ali tih dneh sprememba kože. Ista postane bela in Po uporabi. Pred uporabo. rudeča. Stareje dame in gospodje se bodo čudili, kako da se upadla lica v kratkem času zopet okrožujejo, kako da izgubljajo prezgodnje gube in brazde. Grda barva lica, gube, zakežni črvi, rožičo, pege, mozolci, rudeči nos itd. izgubljajo v nepričakovano kratkem času. En edini poskus Vas prepriča o čudovitem vsehpu tablice AXA.

Prof. Williamsa pristne ameriške tablice Axax provzročajo, ako se natančno pazi na predpise, ki so zelo lahki in povsod lahko izvedljivi, da postane koža mehka in gibčna, nje barva sveža, znojnice čiste in lepota popolna.

Tablice Axax so brezdvomno najboljše sredstvo za toaletne svrhe, za kopel in za otročjo sobo, za ohranjenje in negovanje las, za kožo in njeno barvo.

Prof. Williamsa ameriške tablice AXA so najboljše za gospode, gospe, kakor tudi za otroke.

Cena za 1 karton št. 1 (25 komalo za 24-kratno uporabo) K 2-50; 1 karton št. 2 (50 komadov za 50-kratno uporabo) K 4-50; 1 karton št. 3 (100 kom. za 100-kratno uporabo) K 8.—

Odpošilja proti poštuemu p vzetju ali proti predplačilu evropska glavna zaloga:

RIVIERA PARFUMERIE, Dunaj I, Kohlmarkt št. 1

Podpisani priporoča svojo

ново pekarno in sladščičarno

v Trstu pri sv Jakubu

Istrska ulica št. 12 (zraven slovenske šole.

Vedno svež kruh. Pošiljanje na dom. Spre-

jema naročila in domači kruh v pecivo.

Postrežba točna.

Benedikt Suban.

Svoji k svojim!

DRAGOTIN STAREC

v TRSTU, ul. Valdirivo 16, I. n.

Prigoroča slavnemu občinstvu svoj urad, kateri sprejema zavarovanje proti požar nim škodam in poškodbam cerkvenih zvonev; zavarovanje za življenje itd.

Posreduje za posejila na vkupitbo, menlice in amortizacije. Sprejema upravnistvo hiš in zemljiš ter posreduje pri vseh kupcih po dogovoru.

Ker je ta urad v dobrem materialnem stanju, priporoča slavnemu občinstvu, da ne ga brezdvomno posluša o vsaki priliki.

je varstvena znamka za

ceres-jedilno mast

in

ceres-sadne soke.

Gospodinja, ki hoče skrbeti za zdravje svojih, rabi ceres-jedilno mast pri praženju, pečenju in kuhi ter postavi kot pijačo ceres-sadne soke na miz.

Tvornica hranil „Ceres“, Aussig.

Izdelovanje pod kemično kontrolo po c. kr. ministerstvu notranjih zadev potrjenega preiskovalnega zavoda za živila
DUNAJ, IX., pitalska ulica 13.

Kupei ceres-jedilne masti imajo pravico, blago v izvirnem zavoju dati brez stroškov preiskati v tem zavodu.